

Feministiska mötesfunktioner

Texten är ett utkast för en framtida bok

Olika varianter av feministiska mötestekniker började utvecklas på sjuttioalet. De [bröt konstruktivt](#) med 68-rörelsens stormöten och strukturlöshet, det som senare kom att kallas platt organisation.

Det finns ingen ordförande som klarar av alla sina uppgifter. Därför uppfanns flera nya funktioner som kunde avlasta den som ledde samtalet. Feministiska mötestekniker använder fler funktioner och mer strukturer än traditionella mötestekniker.

Här är en kortfattad beskrivning av de olika funktionärerna som används i den variant av feministiska mötestekniker som jag lär ut på [kurser i ickevåld och konfliktingripande](#):

Funktioner under möten

1. **Mötesunderlättare:** Leder samtalet med fokus på problemlösning. Varvar förslagsrundor och beslutsrundor med fri reflektion. Eftersom tidsunderlättare, maktingripare och de andra funktionärerna avlastar mötesunderlättaren kan den arbeta mer som en uppfinnare eller konstruktör än traditionella ordföranden som ansvarar för att hundratals saker ska fungera.
2. **Maktingripare:** Ansvarar för att gripa in om ojämlikhet, härskartekniker, mobbning eller baktaleri uppstår. Maktingriparen pekar inte ut problemet eller vem som är skyldig utan ingriper för att skapa jämlikhet och upprättelse. Skamning undviks. När exempelvis någon avbryter en annan deltagare ger maktingriparen tillbaka ordet. Den offergör inte genom att påpeka att "du blev avbruten". Maktingriparen ger dessutom makt och stärker de andra funktionärerna så att strukturlöshetens tyranni undviks.
3. **Stämningsunderlättare:** Ansvarar för att inte någon ska ramla ur samtalet eller gruppen. Den ser till att rummet är trivsamt, öppnar fönster eller stänger dörren om ljud utifrån stör samtalet. Den avbryter samtalet kanske någon gång i halvtimmen med kort break, exempelvis

stretching.

4. **Hustomte** är en variant av stämningsunderlättar: Under samtalet ser den till att det finns vatten. Innan paus ställer den fram fika. Den städar eller plockar fram blommor om det gör rummet mer kreativt.
5. **Tidsunderlättare**: Anger diskret då och då tider till när samtalet kring en fråga ska vara slut: "Tolv minuter kvar på denna fråga". När mötet börjar närma sig paus anger tidsunderlättaren hur lång tid det är kvar: "Femton minuter kvar till rast". Tidsunderlättaren avlastar gruppen från tidsstress och löser tidsproblem utan att fråga mötet. Den belastar alltså inte mötet och deltagarna med att de behöver skynda sig eller att det är kort om tid. Innan mötet fördelar tidsunderlättaren eller mötesunderlättaren tiden för alla frågor på dagordningen. Under mötet ansvarar tidsunderlättaren för justeringar utan att fråga gruppen.
6. **Aktiv sekreterare**: Skriver ner både förslag och beslut. En aktiv sekreterare frågar när någon ger ofullständiga förslag. Aktiva sekreterare läser ofta upp komplexa beslut för att stärka beslutet och undvika missförstånd.

Funktionärerna i feministiska mötestekniker löser problem och avlastar gruppen. Därmed kan gruppen fokusera på att samtala om vad som behöver genomföras i organisationen eller för en bättre värld. Traditionella möten ramlar alltför lätt in i informerande eller diskussioner om petitesser. Detta kan också hända med feministiska mötestekniker ifall funktionärer belastar gruppen med praktiska beslut som funktionärerna istället borde tagit ansvar för.

När en grupp blir engagerad i ovidkommande beslut kallas det [funktionell dumhet](#). Kloka och smarta deltagare dras med i en dynamik där de undviker att lösa det gruppen är till för.

Jo Freeman som skrev den mest kända texten för feministiska mötestekniker, [Strukturlöshetens tyranni](#), menar att demokratin kan stärkas om man roterar funktionerna. Men inte för ofta. En funktionärer behöver finslipa och komma in i sina uppgift.

Problemet är sällan starka funktionärer utan svaga funktionärer som inte ingriper, då ramlar gruppen in i strukturlöshetens tyranni.

I en grupp som träffas var och varannan vecka kan det vara lämpligt att rotera funktionerna efter sex månader. En grupp som är väl tränad i feministiska mötestekniker kanske väljer att rotera efter tre månader.

Per Herngren

2022 08 15, version 0.1.4. En tidigare kortare version skrevs 2013 05 17.